

Brazylia między hiperinflacją i recesją

Brazylia znowu znajduje się nad brzegiem przepaści, w tym wypadku w niebezpieczeństwie zanurzenia się w hiperinflację. Inflacja według oficjalnych danych w styczniu br. doznała 16 procent. W lutym przewiduje się jeszcze większą przy końcu tego półrocza ma dojść do 20 procent.

Sytuacja ta jest zasadniczo spowodowana przesunięciem nacisku na ceny, tj. koszty zarobków, podatków, taryf oraz podwyższenie cen produktów. Dlatego też zmniejszenie kosztów wydatków na cele publiczne nie będzie miało prawie żadnego znaczenia w walce z inflacją. Według obecnie krążącej opinii zmniejszenie deficytu państwowego miałyby zarządzić postępującej inflacji. Według ekonomistów jest to niemożliwa iluzja. Nikt nie oblicza w jakim stopniu wydatki państwowe wpływają na inflację. Przekonanie, że zmniejszenie wydatków publicznych przyniesie efekty opiera się na przesłankach, że budżet państwowy wydaje się jedynie by płaszczyzną do działania nieproduktywnych funkcjonariuszy, na nieoporne inwestycje i pokrycie wielkich afer finansowych. Wzrost więc, że za jednym razem ucięcie kosztów pań-

stwowych miałyby polepszyć administrację i zmniejszyć inflację.

W rzeczywistości kwestia jest zupełnie inna: inflacja jest bezpośrednim wynikiem nadmiaru ilości pieniądza w stosunku globalnej oferty produktów; wydaje się więc niektórym, że zmniejszenie kredytów państwowych miałyby charakter antyinflacyjny. W praktyce jednak wydatki państwowe związane z kosztami administracyjnymi nie przekraczają 10 procent dochodu narodowego. Dlatego nie tędy droga w walce z inflacją, gdyż propagowana obecnie polityka zmniejszonych wydatków może spowodować efekty wręcz przeciwnie z gwałtowną recesją łącznie.

Ekonomiści uważają, że jedynym wyjściem jest unormowanie i ustalenie dochodów tak sektora państwowego jak i prywatnego. Plany Cruzado i Bressnera miały właśnie to na celu. Niestety były zbyt autorytatywne i demagogiczne. Należy znaleźć nowe rozwiązania i to szybko, inaczej Brazylia znajdzie się na drodze gwałtownej inflacji i recesji wraz ze wszystkimi jej tragicznymi skutkami dezorganizującymi życie społeczne, polityczne i gospodarcze.

rozkład dat całej procedury wycofania. Drugi: zagwarantowanie wzięcia udziału w przyszłym układzie politycznym, w uformowaniu nowego rządu przez partyzantów afgańskich oraz przedstawicieli dwumilionowej rzeszy uchodźców politycznych.

Sowiecki wiceminister Spraw Zagranicznych, Anatoly Kowalew, oświadczył, że traktat pokoju pod protektoratem ONZ, jest kwestią tylko "niektórych sów i przeciwników". Dotychczas jednak nikt nie wie jak dokona się wycofanie oddziałów wojskowych, jak długo potrwa, ani jaka będzie rola partyzantów w przyszłym rządzie afgańskim. Wiadomo tylko, że generał Mohamed Najibullah, lider pro-sowiecki, nie zgadza się z nowymi propozycjami gdyż te mogłyby go usunąć od władzy.

Pospiech w wycofaniu wojsk sowieckich jest poddyktowany nie chęcią zadowolenia Zachodu, ale faktem, że Afganistan stał się podobnie jak Wietnam dla Stanów Zjednoczonych, "bagnistym terenem", z którego trudno się wycofać. Zachód winien jednak poczekać by zrozumieć lepiej na czym będzie polegał przyszły traktat w tej części świata i jakie konkretne kroki podejmą Sowiety by wycofać się z tej prawdziwej matni.

zyc". Kierowca autobusu wyraził zdziwienie pytaniem dziennikarza: "Protesty? Jakże protesty? Nie warto nawet strajkować, bo ich gospodarka i tak się załamała, a kiedy się krytykuje, to natychmiast zwalnają z pracy". Innym przykładem rezygnacji były transparenty, niesione w Gdańsku: "Urban powiedział, że rząd się zawsze wyżywi, ale co będzie z nami?" Galopująca inflacja będzie nieuchronnym następstwem podwyżki wszystkich cen. Najlepszym termometrem walczącej się w grzyzy gospodarki jest zawsze kurs czarnego dolara. Przy nowym planie "racjonalizacji cen" — bo tak się oficjalnie nazywa podwyżka cen — czarny dolar podskoczył o 19% i jest już notowany po 1.600 złotych.

Podsekretarz stanu John Whitehead, podczas swej wizyty w Polsce, bez owijania słów w bawełnę, wyraźnie oświadczył, że nie będzie żadnej pomocy finansowej Stanów Zjednoczonych, póki rząd PRL nie udowodni skuteczności nowego planu reform oraz nie doprowadzi do dialogu, do pojednania władz ze społeczeństwem. Tymczasem prawa ludzkie są nadal gwałcone, aresztuje się wciąż nowych ludzi. Są to więźniowie polityczni, ale rząd chce w sposób naiwny oszukać opinię publiczną (nie tylko w kraju, ale i na Zachodzie), oznajmiając, że aresztowani nie są oskarżeni o przestępstwa polityczne, ale o przestępstwa pospolite. Ilu ich jest, nikt dokładnie nie wie, (ciąg dalszy na str. 2)

WYDARZENIA TYGODNIA

♦ Rzym — Papież, Jan Paweł II, ogłosił nową encyklikę pod nazwą Sollicitudo Rei Socialis dotyczącą kwestii społecznej. Dokument ma zamiar wyjaśnić w świetle wiary naukę społeczną Kościoła i być uzupełnieniem ostatniej encykliki papieża Pawła VI, Populorum Progressio. Encyklika analizuje sytuację globalną świata i nawołuje do szybkiego usunięcia krzyżującej niesprawiedliwości na jaką narazona jest większa część ludzkości.

♦ Berlin Wschodni — Związek Sowiecki rozpoczął wycofywanie rakiet średniego zasięgu z terytorium Niemiec Wschodnich. Zaproszeni dziennikarze byli świadkami akcji demontażu rakiet w okolicy miasta Neubrandenburg. W grudniu ubiegłego roku Reagan i Gorbaczow podpisali umowę na mocy której zostaną wyeliminowane wszystkie rakiety atomowe — wszystkie o zasięgu od 500 do 6.000 km.

♦ Rio de Janeiro — W czasie ostatniego karnawału wiele zespołów samby starało się o osiągnięcie pierwszego miejsca w tradycyjnej, i znanej na całym świecie, defiladzie piękna strojów oraz muzyki samby. Tym razem na pierwszych miejscach uplasowały się zespoły, które uwypukliły fakt stułetniej rocznicy usunięcia niewolnictwa w Brazylii. Pierwsze miejsce zdobył zespół Vila Isabel. Na drugim i trzecim miejscu uplasowały się zespoły: Mangueira i Beija-Flor.

♦ Brasilia — Papież, w przemówieniu transmitowanym przez radio i telewizję, otworzył oficjalnie Kampanię Braterstwa, w tym roku pod hasłem "Kościół i Murzyni". Potępił niewolnictwo i prosił o wolność dla wszystkich ludzi bez wyjątku. Powiedział także, że czas Wielkiego Postu winien mieć oddźwięk w sercu każdego chrześcijanina poprzez rozmyślanie nad Słowem Bożym, modlitwę i wyrzeczenia.

WYCOFANIE WOJSK SOWIECKICH Z AFGANISTANU

ZACHÓD NIE UFA SŁOWOM GORBACZOWA

Jeszcze raz Michaił Gorbaczow wykazał swą zręczność w negocjowaniu Zachodowi wizji głośności, tym razem w stosunku do Afganistanu gdzie od grudnia 1979 roku znajdują się sowieckie wojska okupacyjne. W niedawnym przemówieniu telewizyjnym Gorbaczow powiedział obywatelom sowieckim, że zamierza wycofać 115 tysięcy żołnierzy z Afganistanu z dniem 15 maja br. pod warunkiem, że zostanie podpisany układ pokojowy z Afganistanem i Pakistanem, dwoma krajami bezpośrednio zainteresowanymi by zakończyć konflikt zbrojny.

W oświadczeniu Gorbaczow podał nowe elementy. Według niego, Związek Sowiecki zgadza się by w Afganistanie zaprowadzono system neutralny. To znaczy: Moskwa nie będzie żądać jako warunku nieodzownego do wycofania oddziałów wojskowych utworzenia rządu leninowskiego i pro-sowieckiego w Kabulu. Ta propozycja kiedyś byłaby przycięcia i w wielkim entuzjazmem przez Zachód. Teraz jednak rząd amerykański i Zachód nie wierzą zapędom pokojowym Kremla. Departament Stanu USA przedstawił dwa warunki by propozycja Gorbaczowa mogła być przyjęta. Pierwszy to: dokładny

MACIEJ FELDPUZEN

NOTATKI Z POLSKI

Milicja rozwiązała tragedię zwyżki cen przeciętnie o 40 procent w sposób niezwykle prosty, atakując protestujących przedsiębiorców, bijąc ich palkami i kastetami. Miało to miejsce w Warszawie i w Gdańsku. W rozmowie z korespondentem agencji telegraficznej Reuter Lech Wałęsa wyjaśnił, że protestacje były bardzo ograniczone, a to ze względu na to, że "Solidarność" była w posiadaniu wiadomości, że wojsko było gotowe do tłumienia manifestacji siłą. Wprawdzie Jerzy Janowski próbował tłumaczyć, że manewry wojsk pancernych nie odbywały się w tym samym czasie były tylko "zbiegiem okoliczności", ale Polacy nie dają się nabierać na tego rodzaju wyjaśnienia. Przez całą historię Polski wojny były zawsze oczkiem w głowie i przedmiotem dumy społeczeństwa. To "oczko" bezpowrotnie umarło w dniu 13 grudnia 1981 roku, kiedy w wojnie jaruzelskiej, wypowiedzianej przez wojsko odegrało "patriotyczne" zadanie, strzelając w powietrze z granatów i pocisków. Cóż wobec tego może znaczyć rozpędzanie protestów o podwyżkę cen?

***
Jak donosi korespondent agencji Reuter, podwyżkę cen ogłoszono w związku z rezygnacją. Jakaś starsza kobieta powiedziała mu: "Właśnie w tym czasie, kiedy myśliśmy o ciężkich czasach. Jakoś to musimy prze-

"CARYCA"

Od czasu pierwszej wizyty w Paryżu i Londynie żona sowieckiego władcy stała się bardzo popularna na Zachodzie. Pasma kobiece i domy mody zachwycały się jej wyglądem, elegancją ubiorem, łatwością konwersacji i znajomością form towarzyskich. Wyjazdy Gorbaczowa wraz ze swą polową są wyraznym odstępstwem od dotychczasowej praktyki szefów partii. Przywódcy sowiecy, z wyjątkiem Nikity Chruszczowa, podróżowali zwykle bez żon, i nie pokazywali się z nimi nawet w ZSRR.

Stosunki między Nancy Reagan i Raisą Gorbaczową nie układały się przez pierwsze spotkanie w Genewie. Pani prezydentowa usiłowała rozmawiać o swoich dziełach, pani sekretarzowa wracała ciągle do teorii Marksa. Na wyjeździe w Reykjaviku pani Nancy w ogóle nie pojechała w nadziei, że Raisa uczyni to samo. Gorbaczowa towarzyszyła swej mężowi i ślagnęła uwagę środków masowego przekazu usuwając z cienia panią Reaganową.

W planach przygotowań do przyjęcia sowieckiego gościa dużo uwagi poświęcono również i jego żonie. Proponowano jej ponad 20 różnych obiektów godnych obejrzenia. Moskwa nie odpowiadała. Dopiero przed przylotem przyszła zgoda na odwiedzenie Białego Domu. Ale i z tym doszło do pewnych trudności. Zamiast uzgodnionej godziny 3,30 Raisa dała znać przed ostatnią chwilą, iż przybędzie o 11,30 przed południem.

Raisa musiała się dobrze przygotować do tej wizyty, gdyż wiedziała więcej o historii Białego Domu niż pani prezydentowa, która nie mogła sobie przypomnieć daty jego ukończenia. Zachowywała się omalże jak rezydentka tego domu, gdyż odpowiadała na pytania postępujących za nimi reporterów, o właściwie należało do pani Nancy.

Nie wiemy co myślała pani Białego Domu ale na pytania dziennikarzy określiła Raisę jako "przyjemną, swiatła i inteligentną kobietę". Żona sowieckiego przywódcy obejrzała jeszcze kilka obiektów stolicy i wzięła udział w "partii" urządzonej przez panią Harriston, wdowę po byłym ambasadorze amerykańskim w Moskwie. Obecna na przyjęciu dziennikarki zauważyły, iż Raisa była bardzo gadatliwa i zamiast czekać na pytania mówiła bez przerwy nie dopuszczając nikogo do słowa.

Raisa urosła w oczach Amerykanek po stwierdzeniu przez Gorbaczową, iż dyskutuje z nią wszystkie sprawy państwowe i polityczne. Wypowiedź ta została obciążona w sowieckiej telewizji. Raisa nie cieszy się bowiem popularnością w kraju i w Europie. Krytykuje się ją za zbyt wystawny styl bycia, bogate stroje i wyjazdy za granicę. Zaczęto nawet nazywać ją "carycą".

Maria Bieleśowa

Rifa na rzecz - "LUDU"

W związku z trudnościami finansowymi spowodowanymi przez galopującą inflację apelujemy do Czytelników o wsparcie naszej akcji utrzymania przy działalności jednego z pracowników w Brazylii. Mamy zamiar poprzez dotację rife przynajmniej w części zmniejszyć długi w kasie pracownika. Prosimy o zrozumienie i współpracę.

Redakcja.

Nowy Zarząd Tow. im. Marsz. Józefa Piłsudskiego

Podajemy do wiadomości, że w dniu 17 stycznia bieżącego roku na Rocznym Walnym Zebraniu Tow. im. Marsz. Józefa Piłsudskiego w Kurytybie, wybrany został nowy Zarząd na kadencję 1988 r. w skład którego wchodzi następujący członkowie:

- Stanisław Wiśniewski — Prezes;
  - Antoni Gramowski — Wice-Prezes;
  - Maria Fartus — Sekretarz;
  - Bronisław Sadowski — Skarbnik;
  - Anna Kobylańska — Bibliotekarz.
- LAWNICY:** Jan Pietras, Jan Dubiński, Roman Rudzki, Roman Rzepkowski, Edmund Kobylański i Józef Król.
KOMISJA REWIZYJNA: Józef Ciwierzniak, Wiktor Bańka i Szulim Blankier.

Za Zarząd
 Maria Fartus — Sekretarz

Paszport to przywilej

Zapewne tylko garstka spośród miliona turystów zachodnich wybierających się tego lata do Europy docenia wagę swych paszportów. Przecież to tylko dokument, który im się po prostu należy. Tymczasem w krajach Europy Wschodniej otrzymanie paszportu jest wielkim wyczynem. Dla ludzi z krajów komunistycznych podróżowanie nie jest prawem, ale przywilejem. Tamtejszego paszportu nie można zatrzymać na własność.

Zależnie od "kategorii" paszporty mają różne kolory. Oto np. Niemcy Wschodnie wydają paszporty niebieskie dla turystów, zielone dla osób pracujących za granicą i czerwone dla dyplomatów.

Uzyskanie zgody na wyjazd na Zachód bywa długim procesem. Pierwszym krokiem jest często otrzymanie zaproszenia, zwykle od krewnego mieszkającego w danym kraju, drugim zaś obietnica pełnej pomocy finansowej na cały okres pobytu. Na takie zaproszenie, zakładając, że udało się dostać paszport, Węgrzy mogą pojechać na Zachód tylko raz w roku. Podróż bez zaproszenia, na przydział dewiz możliwa jest raz na trzy lata.

Polacy mogą podróżować dowolnie często, o ile mają paszporty i zapas dewiz. Głównym problemem stanowią tu uzyskanie wizy — kolejką do zachodniej ambasady może być długa, a ewentualna odpowiedź negatywna, o ile istnieje podejrzenie, iż prawdziwym powodem podróży jest emigracja.

Bezproblemowo podróżującym ludziom Zachodu cały ten system może wydawać się pełnym obwarowań. Jednak w masie turystów z Europy Wschodniej, Polacy i Węgrzy stanowią uprzywilejowaną "podróżokrację".

Samo zaproszenie nie gwarantuje prawa do otrzymania paszportu. Czech musi wykazać się referencjami od swego pracodawcy i lokalnej organizacji partyjnej. Biadą temu, który nie żyje ze swym szefem w komitecie lub w użyciu jest za "politycznie niepewnego".

Podróży zagranicznych zakazano wielu sygnatariuszom "Karty 77" i "Deklaracji Praw Człowieka". Co robił twój ojciec w 1968 roku?, takie pytania widnieją w licznych kwestionariuszach, które turysty muszą wypełnić.

Tylko Polak i Węgier ma prawo znać powód odmowy wydania paszportu. Czechowi takie prawo nie przysługuje, nie wolno mu też składać odwołań.

Rumunów poddaje się cenzurze, co można nazwać przesłuchaniem. Wzywani są na rozmowy z pracodawcą (który bierze odpowiedzialność za powrót swych pracowników do kraju) i z organizacją partyjną. Tylko ich zgoda pozwala złożyć podanie o paszport. Podobnie w sąsiedniej Bułgarii. Wymagane są referencje z komunistycznego Frontu Ojczyzny oraz z miejsca pracy. Niemcy Wschodni muszą poddać się podobnej procedurze. I tylko emeryci mają prawo regularnie podróżować do Niemiec Zachodnich (w 1985 r. odbyło się 1,6 miliona takich wizyt).

Generalnie, w krajach komunistycznych sukces lub porażka paszportowa ogromnie zależy od tego, kim się jest i czy jest się politycznie odpowiedzialnym: czy ma się dojeżdżać do biura paszportowego, czy zamierza się powrócić do kraju, czy w czasie podróży nie będzie się krytykowało rządu.

(ciąg dalszy na str. 6)

NOWE ODKRYCIA W WALCE Z AIDS

Francuscy naukowcy twierdzą, że uczynili pierwszy krok na drodze do wynalezienia szczepionki przeciwko AIDS, odkrywając cząstkę białka, która powstrzymuje rozwój śmiertelnej choroby.

Dr Bruno Guy z kompanii inżynierii genetycznej "Transgene", pracując od dwóch lat nad szczepionką przeciwko AIDS, powiedział, że odkrycie to jest ważne, lecz daleko jeszcze do wyprodukowania szczepionki wirusa HIV, który niszczy system immunologiczny czyni organizm podatnym na wszelkie choroby. Odkryta wewnątrz wirusa HIV cząsteczka białka działa jak hamulec w rozwoju choroby: nazwana przez odkrywców "genem F" "ukrywa" zarażone komórki krwi chroniąc układ immunologiczny organizmu. Odkrycie musi uzyskać potwierdzenie w doświadczeniach medycznych. Gen F będzie prawdopodobnie jednym ze składników przyszłej szczepionki.

Z kolei brytyjscy badacze poinformowali o tajnej próbie nowej kuracji, która znacznie przedłuża życie pacjentom chorym na AIDS. Ian Ward-Baskin, dyrektor techniczny Międzynarodowego Towarzystwa Medycyny Biofizycznej, powiedział, że kurację wprowadzono z leczenia nalogowych narkomanów. Miejsce próby utrzymano w tajemnicy, by uchronić miejscowe władze przed załamem pytań. Kuracja wzmacnia system immunologiczny organizmu przy pomocy działania na skórę pacjenta impulsami z elektrod. W teście wzięli udział cierpiący na AIDS ochotnicy. Pacjent, który miał przed sobą 24 godziny życia, po kuracji przybrał na wadze 42 funty i od sześciu miesięcy żyje prawie normalnie. Kuracja jest znacznie tańsza niż pigułka przeciwko AIDS i może być prowadzona w domu.

CIEKAWOSTKI

◆ Inżynieria genetyczna być może przyniesie ulgę milionom ludzi na całym świecie, cierpiącym na ból zębów. Oto bowiem amerykańskim uczonym udało się otrzymać geny specyficznych białek, które wchodzi w skład emalii pokrywającej zęby człowieka.

Uczenci ci mają nadzieję otrzynąć białko przy pomocy kulturywania tkanek ssaków. Po dodaniu wapnia i apatytu hydroksylosowego można odtworzyć pełną strukturę emalii zębowej.

- ADUBOS LIQUIDOS ENVY
- ADUBOS COMPOSTOS
- ADUBOS SIMPLES
- PULVERIZADORES
- FUNGICIDAS
- INSETICIDAS
- HERBICIDAS

MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRACA ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA.

Avenida 7 de Setembro, 2.064 — Fone: 264-5133
 Caixa Postal, 1.130 — Telegr: "PROAGRO"
 80.000 — CURITIBA — PARANA

DRUGA NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU "B"

Ewangelia według św. Marka — 9,2-10

+ Po sześciu dniach wziął Jezus ze sobą Piotra, Jakuba i Jana i wyprowadził ich tylko, na górę wysoką, na osobność. I tam przemienił się wobec nich. Jego odzienie stało się tak śnieżą białe, iż żaden piślniarz na ziemi (niczego) nie potrafi tak wybielić. I ukazał się im Eliasz i Mojżesz, rozmawiający z Jezusem. Wtedy Piotr odezwał się do Jezusa: Nauczycielu, dobrze, że tu jesteśmy; zbudujmy tu trzy namioty: dla Ciebie jeden, dla Mojżesza jeden i dla Eliasza jeden. Nie wiedział bowiem, co miał powiedzieć, tak byli przerażeni. I oto ukazał się obłok, który ich okrywał, a z obłoku odezwał się głos: To jest Syn mój najmilszy, słuchajcie Go! A gdy się nagle obejrżeli, nikogo już nie widzieli koło siebie prócz samego Jezusa. Kiedy zaś schodzili z góry, nakazał im, żeby nikomu nie mówili o tym, co widzieli, aż Syn człowieczy zmartwychwstanie. Zachowali tedy ten nakaz i tylko między sobą zastanawiali się, co to znaczy: powstać z martwych.

+

Mysząc o Męce Pańskiej, przywykliśmy sądzić, że droga Chrystusa na Golgotę wiodła przez Górę Oliwną, a cierpienia następowały jedne po drugich. Św. Marek pragnie nas przekonać, iż było nieco inaczej: w życiu Bożkiego

Zbawiciela zanim zaistniała Góra Oliwna, był Tabor, Można powieść, że Przemienienie na Taborze było odpowiedzią Pana Jezusa na pełną leką i trwogi postawę św. Piotra, jaką zajął, gdy Chrystus powiadał im o czekającej Go Męce (Mk 8,32). W świetle tej zapowiedzi stały się niezrozumiałe słowa proroków, zapowiadające Królestwo Mesjasza pełne potęgi i chwały: Jak może Mesjasz być potężny król w przepięknej królestwie i umrzeć? Chciał więc Chrystus szym królestwie cierpieć i umrzeć? Chciał więc Chrystus Pan powieść, że Mesjasz może a nawet musi podjąć ogrom cierpienia, aby tą drogą jeszcze promiennie jaśniała Jego chwala, do której dochodzi się przez cierpienie...

Przemienienie Pańskie na Taborze, było także nagrodą dla Apostołów za ich wiarę i oddanie. Będąc świadkami ataków na Pana nieprzyjęcia Go w rodzinnym Nazarecie i niezrozumienia przez wielu dla których Jego nauka była w swojej wierze. Był Mu jednak wierni w "doli i w niedoli". Dziś Boski Mistrz wynagrodził ich wiarę i wierność, ukazując im, że nie pobłądzili, gdy postawili na Niego i że, jeśli nadal tak odważnie przy Nim trwać będą, zobaczą jeszcze większe cuda, przechodzące wszelkie pojęcia i nagrody doczesne. Najwymowniejszym obrazem tej prawdy i rzeczywistości jest przełoga tajemnica Wniebowzięcia Królowej Apostołów-Męczenników, czyli Tej co najwięcej upodobniła się do Zbawiciela świata...

SKP

SREDNIA WIEKU KAPLANÓW NA ŚWIECIE

Sredni wiek kapłanów na świecie wzrósł w ostatnim dziesięcioleciu (31-XII-1976 — 31-XII-1985) o 2,6 roku mimo że w dwu regionach świata uległ on obniżeniu: w Afryce z 43,6 do 43,1 (najniższy wiek średni kapłanów posiada Kenia: 37,1, najwyższy — Kamerun: 44,1) i w południowo-wschodniej Azji z 46 do 45,7. Proces starzenia się kapłanów jest najbardziej nasilony w Europie: 52,7 w 1976, i 56,1 w 1985 (w Niemczech Zachodnich z 50,2 do 52,6, w Wielkiej Brytanii z 51,1 do 53,2, na Węgrzech z 54,4 do 56,9, w Irlandii z 50,5 do 51,1 i w Jugosławii z 47,4 do 49,3. Tylko Polska stanowi wyjątek w Europie. Średnia wieku księży obniża się w Polsce systematycznie i jest obecnie najniższą w Europie: 46,5).

Dzieląc kapłanów na 3 kategorie wieku: 1 — do 35 lat życia, 2 — od 35 do 65 lat i 3 — powyżej 65 lat; do pierwszej grupy w skali światowej należą 8,6 proc. kapłanów, do drugiej 60,4 procent a do trzeciej — 31 procent (najwięcej w grupie trzeciej jest kapłanów na Bliskim Wschodzie: 36,1 proc., w Europie: 35,6 i w Ameryce Północnej: 28,3).

36.000 KSIĄZEK MEDYCYNISZKICH DOTARŁO DO POLSKI

Dotarli do Gdyni kontener załadowany książkami medycznymi. Transport ten obejmuje tysiące bogato ilustrowanych atlasów medycznych oraz aktualnych podręczników specjalistycznych i taktik dziedzin medycznych, jak: pediatria, ginekologia, chirurgia, radiologia, pierwsza pomoc, medycyna nuklearna itd. Książki te są darem Fundacji Charytatywnej Kongresu Polonii Amerykańskiej we współpracy z Sabre Foundation i Max Celnik Distribution z Nowego Jorku z przeznaczeniem dla Polskiej Charytatywnej Episkopatu Polski. Ogólna wartość transportu wynosi około 1,8 mln. dolarów.

Dar ten jest szczególnie ważny ze względu na ogromny deficyt podręczników w polskich szkołach medycznych, uniwersytetach i instytutach. Fundacja Charytatywna KPA często otrzymuje polski pilne prośby o przenieś specjalistycznych czasopism medycznych od lekarzy i studentów. Prenumeraty czasopism są bardzo drogie, a Fundacja Charytatywna KPA nie jest w stanie pokryć kosztów wszystkich zamówień z Polski. Przeniesienie kosztu rocznej prenumeraty waha się w granicach 100 dol. Wierzymy, że ostatni transport książek medycznych, personelu medycznego i lekarzy na terenie całej Polski.

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS

TEM DE TUDO PARA O SEU CARRO

VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

MATRIX: R. Nilo Cairo, 52 - Fone: 222-6565 (PBX)
FILIAL 1: R. Cons. Laurindo, 961 - Fone: 224-5374
FILIAL 3: BR 116 Km 105 - Fone: 246-2462

POLONIA ZAGRANICZNA

PRZESTROGA DLA AMATORÓW AZYLU W AUSTRII

W wywiadzie udzielonym dziennikowi "Die Presse" austriacki minister spraw wewnętrznych Karl Blecha podkreślił, że żaden Polak z paszportem turystycznym nie może być uznany za uchodźcę w rozumieniu Konwencji Genezyjskiej. Ta wypowiedź wiąże się z przewidywanym od 1 stycznia 1988 r. wprowadzeniem ruchu bezwizowego między Austrią i Polską.

Minister Blecha powiedział, że rozważane będzie zastosowanie zastrzonych środków postępowania dla zademonstrowania, iż osoby, które nie spełniają warunków uchodźcy politycznego nie mają żadnych możliwości otrzymania azylu. Austriacki podatnik — podkreślił — nie zgodzi się na to, aby finansować potencjalnych emigrantów.

ZASZCZYTNE WYRÓŻNIENIE POLSKIEGO UCZONEGO

W czasie odbytej w Marsylii uroczystości, dziekan Uniwersytetu w Exter (Wielka Brytania) prof. Dominik Lasok otrzymał dyplom doktora honoris causa najbardziej cenionego Uniwersytetu Południowej Francji Aix-Marseille.

Rektor Uniwersytetu Lucien Capella przedstawił zebranym prof. D. Lasoka i zapoznał ich z życiorysem uczonego.

Urodzony w r. 1921, był ochotnikiem kampanii wrześniowej. Z kolei walczył w Armii Polskiej we Francji, był internowany w Szwajcarii, a w końcu służył w armii gen. Andersa we Włoszech. W Londynie ukończył studia prawnicze oraz otrzymał doktorat z prawa i filozofii. Poza swą pracą jako profesor Wydziału Prawa w Exeter wykładał on na przeszło 30 uniwersytetach w USA, Kanadzie, Niemczech, Włoszech, Francji, Belgii a nawet w Południowej Afryce i w Australii. Jest on autorem 12 podstawowych dzieł naukowych z zakresu prawa, z których większość tłumaczona jest na wiele języków, oraz przeszło 100 artykułów naukowych. Przyceńił się decydująco do położenia fundamentów prawnych Wspólnoty Europejskiej.

W r. 1974 zainicjował kurs prawa dla studentów angielskich, którzy studiując prawo porównawcze, spędzają jeden rok uniwersytecki w Marsylii. Podobny kurs założył prof. Lasok dla studentów amerykańskich w Exeter. Zorganizował również Centrum Studiów Prawa Europejskiego i ze swą ekipą jest autorem czterech dzieł, które stały się podstawą studiów prawa brytyjskiego w Systemie Praw Europejskich.

W swym przemówieniu prof. Lasok podkreślił, że za kształcenie prawników jutra ponoszą odpowiedzialność wszystkie Uniwersytety Wspólnoty Europejskiej.

Prof. Lasok czuje się związany z narodem, z którego się wywodzi, z narodem polskim, jest wychulony na wszystko, co dotyczy problemów rodzinnego kraju. Swą polskość podkreśla na każdym kroku.

Por uma nova ordem constitucional (3)

3. Durante o funcionamento da Assembléia Constituinte

A ação dos cristãos durante o funcionamento da Assembléia Constituinte é tão importante quanto nas etapas anteriores. Os trabalhos dos constituintes devem ser acompanhados e o povo precisa continuar a influir junto à Assembléia.

Será preciso verificar se os eleitos estão sendo fiéis aos compromissos assumidos e coerentes com as opções dos que os elegeram. Será indispensável acompanhar, fiscalizar, oferecer novas contribuições e até mesmo pressionar, para que os constituintes exerçam seus mandatos como verdadeiro serviço ao bem comum, e sintam que estão sendo seguidos, apoiados, questionados ou criticados pelo povo.

Os cristãos devem estar atentos ao andamento dos trabalhos constituintes para que possam posicionar-se e intervir oportunamente:

— quando se tentar introduzir na Constituição elementos incompatíveis com a dignidade e os direitos da pessoa humana;

— quando eventuais manobras, manipulações e entendimentos de cúpula frustrarem aspirações democráticas;

— quando se tentar limitar a liberdade e soberania da Constituinte;

— quando houver manifesto abuso do poder econômico;

— quando valores éticos e religiosos fundamentais estiverem sendo postergados.

Durante a elaboração da Constituição será preciso continuar o trabalho de cons-

cientização para superar os obstáculos que distanciam a sociedade dos acontecimentos políticos, como também o descrédito em que caíram as instituições políticas, sobretudo durante o regime discricionário.

Para tudo isso, será necessário criar canais de comunicação independentes entre a Constituinte e a sociedade. Publicações periódicas devem garantir informações, análises e interpretações dos acontecimentos à luz da fé e das exigências da consciência cristã.

Os diversos movimentos, equipes e organismos eclesiais empenhados no acompanhamento da Constituinte precisarão manter-se sempre articulados para agirem unidos e oportunamente.

Esse processo será mais completo se o povo tiver a possibilidade de participar, mediante referendun, na decisão das questões mais fundamentais para valorizar e legitimar a Constituição como lei básica do país.

4. Após a promulgação da Constituição

Todo o trabalho de conscientização na fase anterior à eleição da Constituinte e de participação na elaboração da Constituição deve criar condições para tornar o texto constitucional conhecido em seus aspectos positivos e em suas limitações.

Isso exigirá dos cristãos e da pastoral social da Igreja atitude vigilante à observância dos preceitos da Constituição e das leis que dela devam decorrer.

(Documento da CNBB) (continua)

amor pela mulher e filhos, a vida em família. Trata-se, enfim, do sincero auto-retrato de uma das mais marcantes e influentes personalidades deste século.

Um Caminho de Esperança foi escrito com a colaboração de um grupo de intelectuais poloneses, identificados sob o pseudônimo coletivo de "Jan Mur". Os originais saíram clandestinamente da Polônia e o lançamento do livro na França (maio de 1987) foi um grande sucesso: cerca de 130 mil exemplares vendidos em poucos dias, fato que abriu ainda mais espaço para esta biografia na imprensa mundial. Nascido em 1943, Lech Walesa liderou a greve em Gdansk, que levou à criação do Solidarność (Solidariedade). Na vigência da lei marcial (1982), esteve sob prisão domiciliar e, após a anistia de 1984, retomou seu trabalho nos estaleiros, bem como a direção (clandestina) do Sindicato Livre Solidariedade.

***

O SENHOR TEM MUITA SORTE, SR. WALESA

A noite, antes que es seja vencido pelo sono, há um momento em que a casa volta à sua calma. A porta se fecha com a saída dos últimos visitantes que já se habituaram a vir me ve ra qualquer hora do dia ou da noite. Minha mulher já se foi deitar com as meninas, e os meninos também estão indo para a cama. O palco está vazio. É nesse momento que trechos de conversas mantidas durante o dia encontram eco dentro de mim: opiniões, elogios ou críticas — cujo valor só eu posso avaliar —, palavras de advertência ou de encorajamento, questões dramáticas: serei por acaso um desses profetas desamparados, perdido no deserto? Será que ainda me sentirei capaz de arriscar tudo, inclusive minha própria vida?

O poder da Oração

"A oração, acima de tudo, é a arma mais acertada na luta pela libertação e felicidade das almas. E por quê? Porque para um fim sobrenatural só podem ter eficácia meios sobrenaturais. Céu... a santificação da alma no pleno sentido da palavra é algo sobrenatural. Ai tem cabimento só mesmo meios sobrenaturais: a graça divina. A causa verdadeira da conversão é tão somente a graça, — a graça para iluminar a inteligência e para mover a vontade. Nisso consiste a libertação das cadeias do mal.

O fruto do nosso esforço em converter e em santificar almas depende exclusivamente da oração. Ai é indispensável ter joelhos, rezar e multiplicar jaculatórias para ir queimando em nós toda imperfeição. Pessoa sem espírito de oração pode estar convertida de ter feito muito, não passa, porém, de um navio que vai a todo vapor, mas rumo a recifes, para se despedaçar e ir a pique.

Para domar a natureza e tê-la atrelada nas rédeas do espírito, é indispensável a graça. E por isso que sempre e constantemente temos que recorrer à oração. Se aproveitarmos bem deste recurso, nossa alma pode ter plena tranqüilidade, que nenhuma dificuldade, nenhuma tormenta nem adversidade poderá vencê-la nem desviar da rota da felicidade.

As jaculatórias sustentam e purificam a alma e aumentam a graça. No decurso do dia e ao acordar à noite, quantas jaculatórias podem-se rezar! Orações jaculatórias são de suma importância na vida espiritual, têm elas como que a função do combustível que continuamente a gente deita no forno para alimentar e aumentar o fogo. Experimentei que só a oração obtém a graça da conversão. Quem com a oração à Imaculada nos lábios, ou na profundidade do sofrimento de um coração purificado, cheio de amor a Deus, faz tudo quanto está ao seu alcance, para conquistar quanto mais almas possível para a Imaculada, este sim na certa vai se alegrar com um grande triunfo".

S. Maximiliano Kolbe
Trad.: Henrique Perbeche

Foi minha mãe quem primeiro me ensinou a acreditar no destino. Depois, durante os primeiros anos da minha vida adulta, acabei me afastando dessa fonte, confiando principalmente em minha própria estrela. Mais tarde, já enriquecido pela experiência e graças à Igreja, finalmente entendi o significado da palavra fé. Estas noções, completadas por meu próprio instinto, orientam as opções de minha vida. Até aqui, elas têm me encorajado a correr riscos, enquanto me ajudam a evitar decisões desastrosas.

Não concebo, porém, o destino de maneira fatalista ou passiva. Ao contrário, entender a diversidade de seus caminhos exige uma certa coragem, uma atitude ativa em relação à vida, aos eventos, às pessoas, uma análise e uma apreciação permanentes de seu próprio papel, às quais convém acrescentar esta filosofia de poucas palavras: tentar, obstinadamente, fazer bem o que se tem a fazer, de maneira honesta, explorando da melhor forma nossos dons disponíveis, sem renunciar, na medida do possível, às amenidades da vida. Afinal, só vivemos uma vez e é melhor aproveitar a vida ao máximo. (continua)

Um Caminho De Esperança

Lech Walesa

(Lech Walesa — Líder dos operários Poloneses escreveu o livro "UM CAMINHO DE ESPERANÇA". Por apresentar nele as idéias da grande maioria dos poloneses, achamos de que os trechos mais marcantes interessariam aos leitores. Redação).

Mais que uma autobiografia, este livro constitui um importante capítulo da história de nossos dias: o desafio do povo organizado ao rígido centralismo do governo socialista da Polónia, no início da década de 80. Escrito pelo fundador do Sindicato Livre Solidariedade, que trabalhou secretamente neste projeto por três anos, UM Caminho de Esperança traça a trajetória do homem público Lech Walesa — sua atuação junto aos trabalhadores, as primeiras greves nos estaleiros, os acordos de Gdansk, a repressão do regimento do general Jaruzelski (de decreta a lei marcial para enfrentar a contestação), a solidão do cárcere, o Prêmio Nobel da Paz concedido em 1983, a retomada da esperança. E revela ainda a outra face do líder: sua infância, a morte do pai, o

ACONTECEU... "LUD"

NOTICIOU!

O FUMO MATA

Fumo mata no Brasil, por ano, cerca de 100 mil pessoas. São 8.333 por mês, 277 por dia ou 12 por hora. Assim, de 5 em 5 minutos morre um fumante em consequência do vício. Esses dados estatísticos foram transmitidos pelo superintendente da Fundação Caetano Munhoz da Rocha, Armando Raggio, como um alerta à população. Ainda segundo ele, o fumo reduz a capacidade de purificação do sangue, agindo na neutralização das defesas orgânicas, em prejuízo da alimentação das células, e gera a desorganização da reprodução celular. Conseqüentemente, o tabagismo é responsável por 90% das mortes por câncer do pulmão, 75% dos óbitos por bronquite e efímera e 25% por infarto do coração.

***

NÃO SE LÊ MAIS

Segundo levantamento da Unesco, calculados os jornais vendidos no mundo, por 1.000 habitantes, constata-se que o povo que mais lê os diários é o japonês, com uma média de 562. Seguem-se os seguintes outros países: Alemanha Oriental — 550 jornais por mil habitantes, Liechtenstein — 536, Finlândia — 535, Suécia — 521, Noruega — 501, Islândia — 469, URSS — 422, Inglaterra — 414, Suíça — 392, Austrália — 365, Dinamarca — 359, RFA — 350, Austrália — 338, Nova Zelândia — 336, Malásia — 323, Países Baixos — 310, Checoslováquia — 298, Cingapura — 277, EUA — 268, Bulgária — 255, Hungria — 254, Israel — 240, Samoa — 229, Bélgica — 223, Canadá — 220, Polónia — 214, Coreia do Sul — 197, Argentina — 189, Irlanda — 186, e França — 185. Espanha e Itália menos ainda. Do Brasil, nem sinal.

***

REELEITO O PRESIDENTE STROESSNER

Foi reeleito presidente do Paraguai, pela oitava vez consecutiva, o general Alfredo Stroessner, que governa seu país há quase 34 anos. De acordo com as últimas cifras, o Partido Colorado, no poder, recebeu 89 por cento dos votos, cabendo ao Liberal Radical apenas 7 por cento e ao Liberal 3 por cento. A exceção destes dois últimos partidos, os demais da oposição recusaram-se a participar do processo eleitoral por considerarem-no fraudulento. Dos observadores internacionais, uns viram a eleição como limpa, outros disseram o contrário.

***

VICENTINOS NO RÁDIO

O Conselho Metropolitano da Sociedade de São Vicente de Paulo de Belo Horizonte-MG assumiu um programa de rádio semanal. É toda 6.ª feira que o Dr. João Lúcio, Presidente do Conselho Metropolitano, às 18:30 horas, assume os microfones da Rádio América para apresentar o programa "Vicentinos no Rádio". O conteúdo são mensagens vicentinas e notícias referentes ao trabalho dos Vicentinos em Minas Gerais, o que dá muita audiência ao programa.

"A FRATERNIDADE E O NEGRO"

Condenando a escravidão, que chamou de coisa infame e pedindo a liberdade para todos os homens, sem exceção, o Papa João Paulo II abriu na 4.ª feira de cinzas, em cadeia de rádio e televisão, a Campanha da Fraternidade de 1988, que este ano tem como tema a "Igreja e o Negro". Na mesma cadeia de rádio e televisão, o presidente da CNBB, D. Luciano Mendes de Almeida, reafirmou que o objetivo dos 25 anos da campanha permanece o mesmo: aderir a Cristo, renovando o compromisso de viver em fraternidade. O papa disse que o período da quaresma deve marcar a vida pessoal de cada batizado e das comunidades mediante a escuta da palavra, a reflexão, a oração e renúncia.

***

CRISTÃOS REPRESENTAM 33,9% DA POPULAÇÃO MUNDIAL

Os cristãos representam 33,9% (1,64 bilhão) no conjunto da população mundial (5 bilhões), de acordo com as últimas estatísticas, relativas de 1987, do Conselho Mundial de Igrejas. Em 1980, numa população de 4,3 bilhões de habitantes, os cristãos eram 32,8% em 1986, a porcentagem passou para 32,4%, num total de 4,8 bilhões de habitantes. Em 1987, os muçulmanos eram 854 milhões; os hindus, 659 milhões; os budistas, 312 milhões; os que se declararam sem religião, 819 milhões; os que se declararam ateus, 224 milhões e os judeus, 18,2 milhões.

Entre as confissões cristãs, o quadro é este: católicos romanos: 907 milhões. Outros católicos: 3,6 milhões. Protestantes: 322 milhões. Ortodoxos: 173 milhões. Anglicanos: 51,6 milhões. E igrejas autóctones: 125,5 milhões.

***

VIAGENS DO PAPA

Em maio, João Paulo II fará sua 7.ª viagem à América Latina. Dia 7 de maio, ele chegará ao Uruguai, visitando Montevidéu, Melo, Flórida e Salto. Dia 8 estará na Bolívia, visitando La Paz, Cochabamba, Oruro, Sucre, Santa Cruz, Tarija e Trinidad. Dia 15 estará em Lima no Peru e depois voltará ao Paraguai para visitar Assunção, Villarrica, Mariscal, Estigarribia, Encarnacion e Caacupe. Dia 18 de maio regressará a Roma.

***

TREM MAGNÉTICO

Japão e Alemanha estão desenvolvendo tecnologia para viabilizar o Trem Magnético que "flutuará" sobre trilhos, sustentado por eletroímãs, podendo atingir mais de 400 km/hora, tornando-se um meio de transporte mais rápido, mais seguro e mais barato que o avião.

***

"DISQUE AIDS"

"Quais são os sintomas da AIDS? Como acontece o contágio? Onde buscar tratamento?..." Todas essas perguntas terão resposta se você discar (041) 200-1414, o número do "Disque AIDS", mantido pelo Hospital Oswaldo Cruz de Curitiba.

NOVA ENCÍCLICA

Vem aí a 7.ª encíclica de João Paulo II. Com o nome "Solicitude Rei Sociais", a encíclica pretende apontar caminhos para os problemas sociais que afetam a consciência do homem de hoje. A encíclica pretende ser continuação da "Populorum Progressio" lançada pelo Papa Paulo VI em 1967.

***

TV EM UHF

A partir de 1989, serão instalados no Brasil canais de Televisão que vão operar em UHF (ultra high frequency), em substituição dos atuais canais que operam em VHF (very high frequency). Os canais em UHF serão mais locais e serão uma alternativa para se fugir à "indústria cultural" imposta pelas grandes redes de TV do Brasil.

***

RÁDIO POPULAR

Um toca-disco, dois gravadores, dois microfones, um amplificador e quatro alto-falantes. Isto é tudo o que uma Rádio Popular precisa para funcionar. Um modelo desses acaba de ser instalado no Bairro do Tarumã em Curitiba. O objetivo é servir a população no raio de um quilômetro. Os microfones dessa Rádio Popular estão à disposição do Grupo de Jovens, da Paróquia Santa Bertila e do movimento cultural.

***

IGREJAS-IRMÃS

Pela CNBB, há um programa de missão dentro do Brasil que se chama "Programa Igrejas-Irmãs", onde as Dioceses do Sul ajudam as Dioceses do Norte. Qualquer interessado, religioso ou leigo, que queira passar dois anos ajudando na catequese, educação, saúde e pastoral no Mato Grosso ou Rondônia, pode se inscrever. É só uma preparação prévia. Há vagas prioritariamente para rapazes e moças já com alguma experiência de Igreja. Contato: Padre Silvano — Cx. Postal, 2311 — 89000 — Curitiba-PR. Fone (041) 224-7512.

***

PERIÓDICOS VICENTINOS

Dia 4 de março realiza-se em Fortaleza-CE um Congresso de Imprensa Vicentina brasileira. São dezenas de revistas, jornais e boletins que circulam no Brasil. A "Revista Vicentina" editada pela Sociedade de São Vicente de Paulo de Fortaleza assumiu a iniciativa do congresso em comemoração aos 100 anos de circulação da imprensa. Por aí se vê como o "vicentino" está enraizado pelo Brasil.

***

CURSO DE MCS

A Pastoral da Comunicação está à disposição de paróquias, escolas e outras comunidades para dar cursos ou palestras sobre "Meios de Comunicação e Igreja". Podem ser abordados temas como: situação crítica diante da TV, comunicação por videocassete, liturgia e comunicação. Contato com: Ir. Maria Luiza Ricciardi — Fones (041) 223-5095 ou 252-2058.

TYGO

SPOE

ZALO

wspomina na
leora XIII F
rowaju mysl

Po karnaw
momenty terr
doszczu podm
inne fawel
mabac. Zw
waglac z
175 w Stanie
garnowscia, od

Jak popr
zakonowice nie
gny tragedia.
ze Obrona Cy
ze zawodowy

Brak byle
nie w różny
domie jak to
lenia byly sp
konsulciem s
przed misia
stytucje, któr

MACIEJ FEL

NOT

Lech Wa
szajka zaare
tedy udawal
na dworek k
Kuronia.
franzyluka
W rozno
Walesa zaala